

Nadere regels bomenverordening

College van B & W van de gemeente Gemeente Noardeast-Fryslân;

gelet op:

- artikelen 2.6; 5.3 en 10.3 van de Bomenverordening Noardeast- Fryslân - 2024

overwegende dat:

In de Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 (hierna Bomenverordening) is de bescherming van bomen geregeld in het algemeen, en monumentale/waardevolle bomen in het bijzonder, doordat voor het kappen van bomen een omgevingsvergunning nodig is. Daarbij kan ook nog worden gezorgd voor herplant van de te kappen bomen (compensatieplicht).

Onderstaande regels helpen bij het beoordelen van de aanvragen van Omgevingsvergunningen en geven richtlijnen voor compensatie van te kappen bomen. Ook geven deze regels handvatten om te bepalen welke status (waardevol of monumentaal) een boom of waardevolle houtopstand krijgt.

besluit vast te stellen:

Nadere regels bomenverordening

Hoofdstuk 1. Beoordelingsregels

Artikel 1. Beoordeling omgevingsvergunning

Conform artikel 5 lid 3 kan het college nadere regels vaststellen voor de beoordelingsregels. Bij het beoordelen van een aanvraag wordt beoordeeld of bepaalde waarden worden geschaad. Hieronder wordt specifieker aangegeven wanneer er sprake is van een beschadiging van deze waarden:

1. Natuurwaarde
 1. De boom of houtopstand een belangrijke, structurele functie vervult voor het voortbestaan van plant- en/of diersoort en/of;
 2. De boom of houtopstand dient als vaste verblijfplaats voor een bepaald dier en/of;
 3. Het onderdeel is van een reeks elementen die een ecologische verbindingszone vormen.
2. Landschappelijke waarde
 1. Kenmerkend is voor het desbetreffende landschapstype en/of;
 2. Een karakteristiek landschappelijk element of structuur vormt;
 3. Een herkenningspunt in het landschap vormt en/of;
 4. De karakteristieke structuur in stad of landschap zichtbaar maakt.
3. Cultuurhistorische waarde
 1. Een herinnering is aan een belangrijke gebeurtenis en/of;
 2. Een bij elkaar passend geheel vormt met een cultuurhistorisch object en/of;
 3. Duidelijk verband heeft met de geschiedenis van een plaats of persoon en/of;
 4. Een plek markeert en/of;
 5. Onderdeel is van een historische houtwal en/of;
 6. Een karakteristieke snoeivorm heeft, bijvoorbeeld als knot- of leiboom.
4. Waarde van stads- en dorpsschoon
 1. Onderdeel vormt van een boomgroep of laanbeplanting die een karakteristieke structuur van stad of dorp zichtbaar maakt en/of;
 2. Een geheel vormt met het omringende huis of huizen.
5. Waarde voor leefbaarheid
 1. Hiervan is sprake wanneer de boom of houtopstand:
 2. Eén geheel vormt met andere bomen en/ of houtopstanden, waardoor resterende houtopstand(en) schade zal/zullen ondervinden bij verwijdering van een gedeelte van de houtopstand en/of;
 3. In goede technische staat en conditie is en/of;
 4. Op een goede groeiplaats staat en tot wasdom kan komen en/of;
 5. Voldoende ondergrondse ruimte, geen conflicten met riolering, kabels- en leidingen heeft en/of;
 6. Voldoende bovengrondse ruimte heeft en niet te dicht op gevels, gebouwen e.d. staat en/of;
 7. voldoende water en voedingsstoffen heeft, en lucht voor de houtopstand aanwezig is en/of;
 8. een passende combinatie heeft met de aanwezige bodemsoort.
6. Beeldbepalende waarde
 1. Hiervan is sprake wanneer de boom of houtopstand:
 2. nadrukkelijk in het (straat)beeld aanwezig is en/of een hoge belevingswaarde heeft en/of;

3. Onderdeel is van de woonsfeer en/of karakteristiek is voor de plek.
7. Dendrologische waarde
1. Hiervan is sprake wanneer een boom of houtopstand:
 2. Voor de omgeving een zeldzame soort is en/of;
 3. Een hoge leeftijd heeft bereikt en/of;
 4. Bijzonder dik of hoog is.

Artikel 2. (Zwaarwegend) maatschappelijk belang

1. Verlening van een vergunning voor monumentale bomen kan, bij uitzondering, plaatsvinden indien er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en geen alternatieven voor handen zijn om met behoud van de houtopstand dit belang adequaat te dienen. Een voorbeeld van zwaarwegend maatschappelijk belang is de aanleg van een hoofd infrastructurele ontsluiting (hoofdverkeersweg, hoofdriool, hoofdgasleiding etc.). Duurzaam behoud van de monumentale boom is hierbij niet voorhanden. Dit moet blijken uit een Boomeffectanalyse en wordt altijd voorgelegd aan het college.
2. Verlening van een vergunning voor waardevolle houtopstanden kan, bij uitzondering, plaatsvinden indien er sprake is van een maatschappelijk belang en geen alternatieven voor handen zijn om met behoud van de houtopstand dit belang adequaat te dienen. Maatschappelijk belang wordt daarbij gedefinieerd als de bouw van woningen, bedrijven en andere opstellen van infrastructureel werk. De verlening van de vergunning is enkel aan de orde als alternatieven voor het duurzaam behoud van de bomen niet voorhanden zijn. Dit moet blijken uit een Boomeffectanalyse en wordt altijd voorgelegd aan het college.

Hoofdstuk 2. Compensatieplicht

Artikel 3. Compensatie

Conform artikel 2 lid 6. van de Bomenverordening kan het college nadere regels vaststellen ten behoeve van compensatie van gekapte bomen. We willen een groene gemeente zijn en blijven. Door verloren groen te compenseren, al dan niet op locatie van de gekapte boom, kunnen we de status als groene gemeente behouden.

1. Compensatieplicht
 1. Compensatieplicht wordt opgelegd wanneer een boom gekapt wordt ten behoeve van een ruimtelijke ontwikkeling of ingreep. Bijvoorbeeld: bouw- en uitbreidingsplannen, aanleg van parkeerplaatsen, vervangen van riolering, civieltechnische werkzaamheden.
 2. Compensatie wordt niet opgelegd bij kap ten behoeve van natuur- en groenbeheer. Bijvoorbeeld uitdunnen van bosplantsoen.
 3. Bij particuliere eigenaren van houtopstanden kan rekening worden gehouden met de omstandigheden van de situatie.
2. Herplant of financiële compensatie
 1. Fysieke compensatie binnen het perceel of plangebied geniet ten alle tijde de voorkeur. Met plangebied wordt verstaan: het gebied en de directe omgeving waar een ruimtelijke ingreep of ontwikkeling plaatsvindt.
 2. Vergunningaanvrager stelt, al dan niet in samenwerking met de groenspecialisten van de gemeente, een compensatieplan op. Hierin is benoemd:
 1. Maatvoering (minimale maatvoering 14-16)
 2. Type boom
 3. Aantal
 4. Grondverbetering
 5. Locatie
 3. Uitgangspunt van de compensatie is dat het potentiële boomkroonvolume van de herplant minimaal gelijk is aan de verloren boomkroonvolume door de kap van de boom. Dit wordt beoordeeld door wordt beoordeeld door groenspecialisten van de gemeente.
 4. De nieuw te planten boom of bomen krijgen dezelfde beschermstatus als de verwijderde boom.
 5. Compensatie moet binnen drie jaar vanaf aanvraag vergunning uitgevoerd worden.
 6. Wanneer fysieke compensatie niet mogelijk is, zal de gemeente financiële compensatie opleggen. Dit bedrag wordt gestort in Compensatiefonds groen:

7. Hoogte van bedrag voor een reguliere boom bedraagt €500,-.
8. Hoogte van bedrag voor waardevolle houtopstand of monumentale boom wordt bepaald conform een taxatie op basis van de meest recente richtlijn van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB). De kosten voor het taxeren van de boom of houtopstand is voor de vergunningaanvrager.

Hoofdstuk 3. Monumentale bomen en waardevolle houtopstanden

Zoals beschreven in artikel 10 lid 3. van de Bomenverordening kan het college nadere regels, omschrijvingen en kaders vaststellen ten behoeve van monumentale bomen en waardevolle houtopstanden. Dit is noodzakelijk om een lijst van monumentale bomen en waardevolle houtopstanden vast te leggen.

Artikel 4. Monumentale bomen

Monumentale bomen zijn de meest bijzondere bomen van de gemeente. Ze zijn opvallend, geven identiteit aan een plek en fungeren als herkenningspunt. Ze zijn waardevol door onder andere hun leeftijd, omvang, standplaats, soort of functie binnen de omgeving. De gemeente streeft ernaar deze bomen zo lang mogelijk te behouden. Aanplant ter compensatie van een monumentale boom krijgt dezelfde beleidsstatus.

Onderstaande voorwaarden bepalen wanneer een boom de status monumentaal krijgt. Deze voorwaarden zijn conform de richtlijnen van de Bomenstichting.

1. De boom heeft minimaal een leeftijd van 80 jaar.
2. De boom is voldoende gezond en heeft een levensverwachting van minimaal 10 jaar
3. De boom dient te voldoen aan minimaal een van de volgende criteria:
 - a. is beeldbepalend voor de omgeving;
 - b. is cultuurhistorisch waardevol: standplaats is een belangrijke plek in de (lokale) geschiedenis;
 - c. is dendrologisch waardevol: zeldzame soort of variëteit;
 - d. is natuurwetenschappelijk of ecologisch waardevol (is het een moederboom, herbergt de boom bijzondere planten en/of dieren);
 - e. heeft zeldzaamheidswaarde (omvang, hoogte, ouderdom of anderszins opvallend in provinciaal of landelijk perspectief).

Artikel 5. Waardevolle houtopstanden

Bomen die niet voldoen aan de voorwaarden van een monumentale boom, kunnen wel als waardevolle houtopstand aangemerkt worden. Daarnaast kunnen boomstructuren of boomgroepen ook aangemerkt worden als waardevol. Het gaat hier bijvoorbeeld om bomen langs oprijlanen, elzensingels, houtwallen of boomgroepen in parken. De individuele waardevolle houtopstand heeft de potentie om uit te groeien tot monumentale boom. Aanplant ter compensatie van een waardevolle houtopstand krijgt dezelfde beleidsstatus.

Onderstaande voorwaarden bepalen wanneer een boom of houtopstand de status waardevolle houtopstand krijgt.

1. Bomen die onderdeel zijn van het gemeentelijke groenstructuurplan en die geen monumentale status hebben, worden als waardevol aangemerkt.
2. De houtopstand heeft een minimale levensverwachting van 10 jaar.
3. De houtopstand dient te voldoen aan minimaal een van de volgende criteria:
 - a. is beeldbepalend voor de omgeving;
 - b. is cultuurhistorisch waardevol: standplaats is een belangrijke plek in de (lokale) geschiedenis;
 - c. is dendrologisch waardevol: zeldzame soort of variëteit;
 - d. is natuurwetenschappelijk of ecologisch waardevol (is het een moederboom, herbergt de boom bijzondere planten en/of dieren);
 - e. heeft zeldzaamheidswaarde (omvang, hoogte, ouderdom of anderszins opvallend in provinciaal of landelijk perspectief).
4. Bij een individuele boom buiten het groenstructuurplan is de minimale leeftijd 50 jaar.

Artikel 6. Herziening houtopstanden

Op basis van criteria uit artikel 4 en 5 wordt de lijst van Monumentale bomen en waardevolle houtopstanden 1x per 5 jaar herzien.

Artikel 7. Herziening houtopstanden

De gemeente draagt bij aan de instandhouding van particuliere monumentale bomen door middel van VTA inspectie en conform richtlijnen noodzakelijke snoei te verrichten. De particulier kan geen beroep doen op andere handelingen/werkzaamheden dan onderhoud snoei. Het knotten of kandelabereren, jaarlijks snoei van fruitbomen of snoeien van leilindes vallen buiten deze tegemoetkoming.

Artikel 8. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt in werking op de eerste dag na haar bekendmaking.
Deze regeling wordt aangehaald als: Nadere regels bomenverordening

Aldus vastgesteld door College van B & W van de Gemeente Noardeast-Fryslân in de vergadering van 18 maart 2025.

H.J.C.M. Verbunt MBA mr. J.G. Kramer

Secretaris Burgemeester